

Miljøtilladelse

Roagervej 183, 6760 Ribe

26.07.2022

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 22/11485

Sagsansvarlig: Anli

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	12
Husdyrbrugets beliggenhed	12
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	15
Foder	18
Husdyrgødning	19
Ressourceforbrug.....	19
Affald	21
Spildevand/restvand	22
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	24
Lugt	24
Transport.....	25
Støj og rystelser	28
Støv, fluer og skadedyr	30
Lys.....	30
Driftsforstyrrelser og uheld	31
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	33
Landskab og kulturmiljø.....	33
Ammoniakupåvirkning af naturområder.....	36
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	39
HØRING	39
SAMLET VURDERING	39
BILAG 1 LANDSKABSVURDERING	41

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrproduktionen på Roagervej 183, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Roagervej 183, 6760 Ribe kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- Indretning af 149 m² dybstrøelsesareal i eks. stald. Produktionsarealet udvides fra 1.383 m² til 1.532 m².
- Etablering af 3.000 m³ gyllebeholder.
- Etablering af 229 m² møddingsplads.
- Flexibilitet i dyreholdet.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Roagervej 183, 6760 Ribe, matrikel nr. 95 Roager Ejerlav. Ejendomsnummeret er 5610315588. Bedriftens CVR nr. er 15700807 og CHR nr. er 50716. Husdyrbruget ejes og drives af Anton Vilhelm Feddersen, Roagervej 183, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 234197. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald- navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
1	Alle kvæg, Dybstrøelse	112
	Alle kvæg, Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	964
2	Kalve (<6 mdr.), Dybstrøelse	382
3	Alle kvæg, Heste, Får og Geder, Dybstrøelse	37
	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	37
	Ialt	1.532

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

Indretning og drift

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

3. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
4. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
5. De nye dybstrøelsesarealer skal etableres med afløb til opsamlingsbeholder eller alternativt med pumpeump.

Husdyrgødning

6. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder, 3.000 m ³ (ny)	Ingen krav	753 m ²
Gyllebeholder 997 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	249 m ²
Møddingsplads (eksisterende)	Kvæg, heste, får og geder	200 m ²

7. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ressourceforbrug

9. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
10. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
11. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

12. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
13. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Spildevand

14. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye gyllebeholder og dybstrøelsesareal skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb

for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Lugt

15. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
16. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

17. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

18. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
19. I forbindelse med ensilering gives der dispensation til, at grænsen mellem aften og nat fastsættes til kl. 23 i maksimalt 4 dage om året. Indenfor de 4 dage kan grænseværdien i aftenperioden, lørdage kl. 14-18 og søn- og helligdage kl. 7-18 forhøjes med 5 dB(A). Beboerne på Roustvej 268 skal have besked senest dagen før der ensileres, såfremt der er behov for at anvende dispensationen.

20. Ved anvendelse af dispensationen skal der føres en logbog, der dokumenterer dato og sluttidspunkt for hjemtransport og oplagring af ensilage. Logbogen skal kunne fremvises på forlangende.
21. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

22. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

23. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
24. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

25. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
26. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux.

Landskabelige værdier

27. Der skal omkring den nye gyllebeholder etableres 3 rækker afskærmende beplantning (grøn streg jf. kort 8). Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter af træer og buske.
28. Alle træer og buske skal etableres senest den 31. december i samme årstal, hvor den nye gyllebeholder (bygning 5 jf. kort 2) etableres.
29. Eksisterende beplantning (gul streg jf. kort 8) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.
30. Gyllebeholderen (bygning 5 jf. kort 2) skal graves så langt ned i jorden som muligt.
31. Gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er i drift.

Uheld

32. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan såfremt det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 3. august 2022 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 31. august 2022.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Miljøtilladelsen indeholder opførelse af byggeri uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer. Derfor kan du jf. § 81 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., først udnytte tilladelsen efter klagefristens udløb.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning, således at tilladelsen først kan udnyttes når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Det vil være Miljø – og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Roagervej 183, 6760 Ribe har søgt om at udvide husdyrbruget.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Anton Vilhelm Feddersen ønsker at udvide sit kvægbrug på Roagervej 183, 6760 Ribe.

Der søges om etablering af ny gyllebeholder på 3.000 m³, indretning af 229 m² møddingsplads i eksisterende plansilo og etablering af to nye dybstrøelsesarealer på hhv. 37 m² og 112 m² i eksisterende stald. Produktionsarealet udvides fra 1.383 m² til 1.532 m². Der søges endvidere om fleksibilitet i dyreholdet.

På vegne af ansøger har Sagro den 12. april 2022 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 234197 og er version 2.

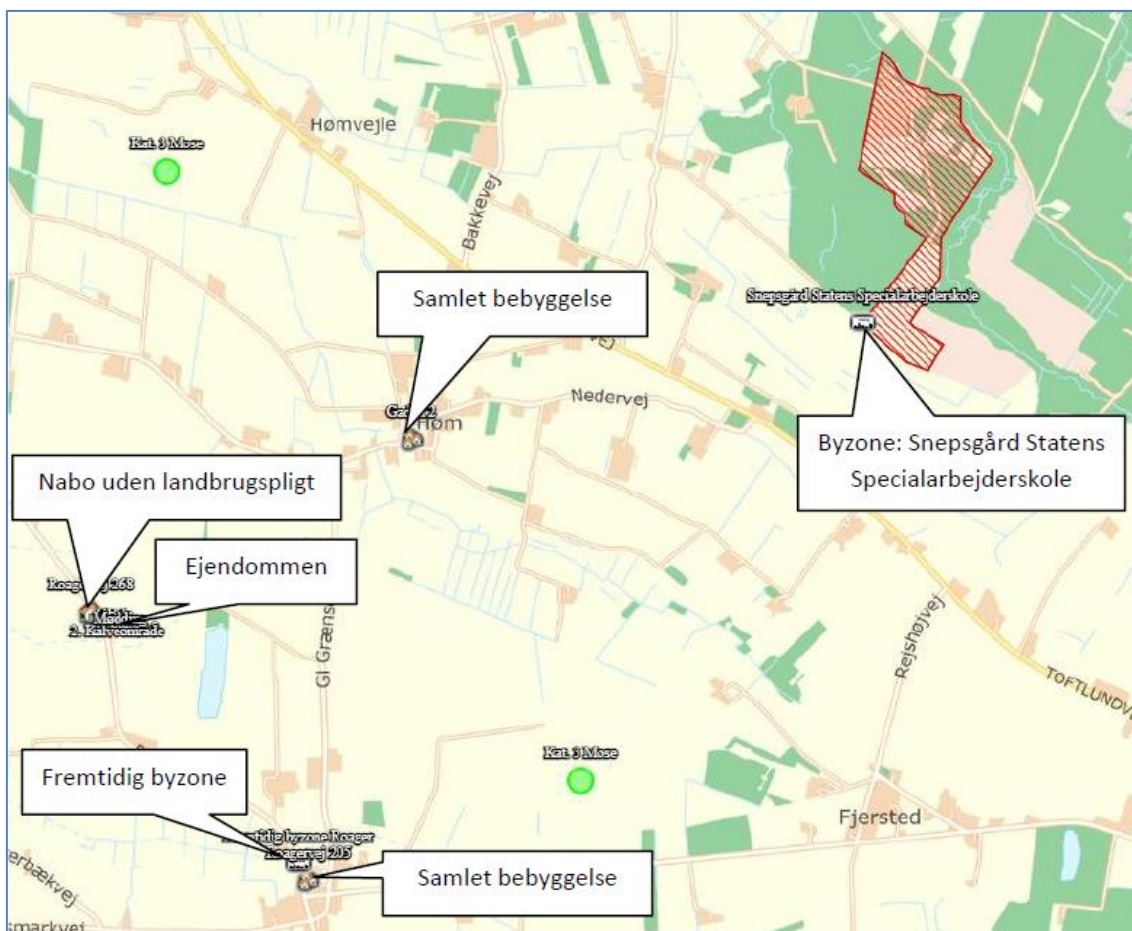
Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "37-030-010 Landområde nord for Roager" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

---

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 3,8 km sydvest fra eksisterende byzoneområde (Snejsgård Statens Specialarbejderskole). Nærmeste fremtidig byzone er Roager, som ligger ca. 1.400 m sydøst for husdyrbruget. Nærmeste samlet bebyggelse er Høm som ligger ca. 1.500 m nordøst for husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelse er Roagervej 268, som ligger ca. 100 m nordvest for husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	83 m	Målt fra nærmeste stald til nr. 268	50 m
Lokalplanområde	>3.400 m	Rønnehave Golfbane	50 m
Byzoneområder	>3.800 m	Snejsgård Statens Specialarbejderskole	50 m
Sommerhusområde	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	30 m	Ny gyllebeholder	30 m
Beboelse på samme ejendom	23 m	Målt fra nyt dybstrøelsesareal	15 m
Levnedsvirkosomhed	>25 m	Ingen i nærheden	25 m

Almen vandindvindingsanlæg	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	55 m	Målt fra plansilo	25 m
Vandløb	77 m	Målt til rørlagt vandløb	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m		15 m
Sø	279 m		15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	26 m	Målt fra eks. stald	15 m
Kategori 1 og 2 natur	>10 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav.

Driftsbygninger

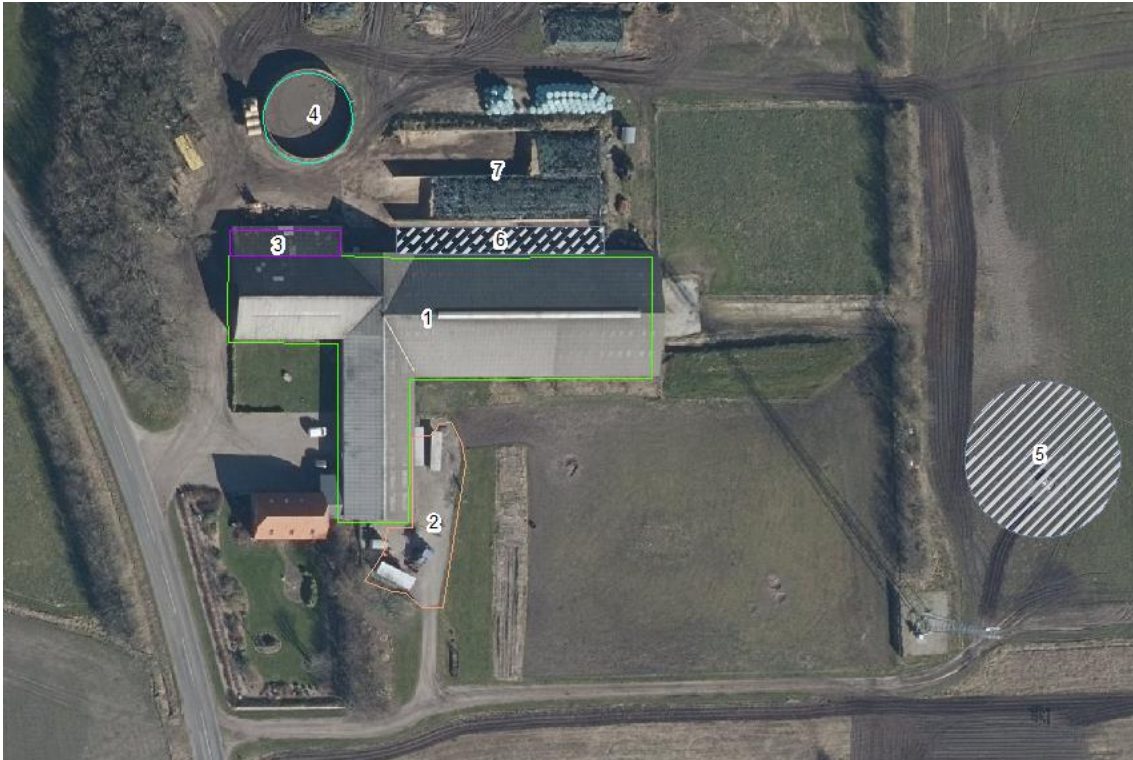
I forbindelse med nærværende ansøgning sker udvidelsen af produktionsarealet i eksisterende staldafsnit med to dybstrøelsesafsnit. Derudover etableres en ny gyllebeholder og en eksisterende plansilo inddrages til møddingsplads.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Stald	2.293 m ²
2	Plads til kalvehytter	387 m ²
3	Heste -dybstrøelsesområde	112 m ²
4	Gyllebeholder	249 m ² / 997 m ³
5	Gyllebeholder	753 m ² / 3.000 m ³
6	Møddingsplads	200 m ²
7	Plansiloer	750 m ²

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Accept af forhåndsansmeldelse/vvm-screening af 07.03.2002
- Tilsyn

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at foderbord, nakkebomsarealer, tankrum, teknikrum og persongangarealer er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er ligeledes angivet som nettoareal. I stald 1 er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealerne i stalden frit kan skiftes mellem alle kvæg. Ved to dybstrøelsesarealer (på 37

m²) kan der desuden også skiftes mellem heste, får og geder. Staldsystemerne fastholdes som ansøgt.

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. Stald	2293	Naturlig ventilation	3 m	(#515289) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	112
				(#513920) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	964
2. Kalveområde	387	Naturlig ventilation	3 m	(#515196) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	382
3. Heste - Dybstrøelsesområde	112	Blandet ventilation	3 m	(#532790) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	37
				(#532789) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	37
Sum						1532
Nudrift						
1. Stald	2293	Naturlig ventilation	3 m	(#513924) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	964
2. Kalveområde	387	Naturlig ventilation	3 m	(#532691) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	382
3. Heste - Dybstrøelsesområde	112	Blandet ventilation	3 m	(#532788) Heste. Dybstrøelse	0	37
Sum						1383
8 års drift						
1. Stald	2293	Naturlig ventilation	3 m	(#515214) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	964
2. Kalveområde	387	Naturlig ventilation	3 m	(#532692) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	382
3. Heste - Dybstrøelsesområde	112	Blandet ventilation	3 m	(#532787) Heste. Dybstrøelse	0	37
Sum						1383

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

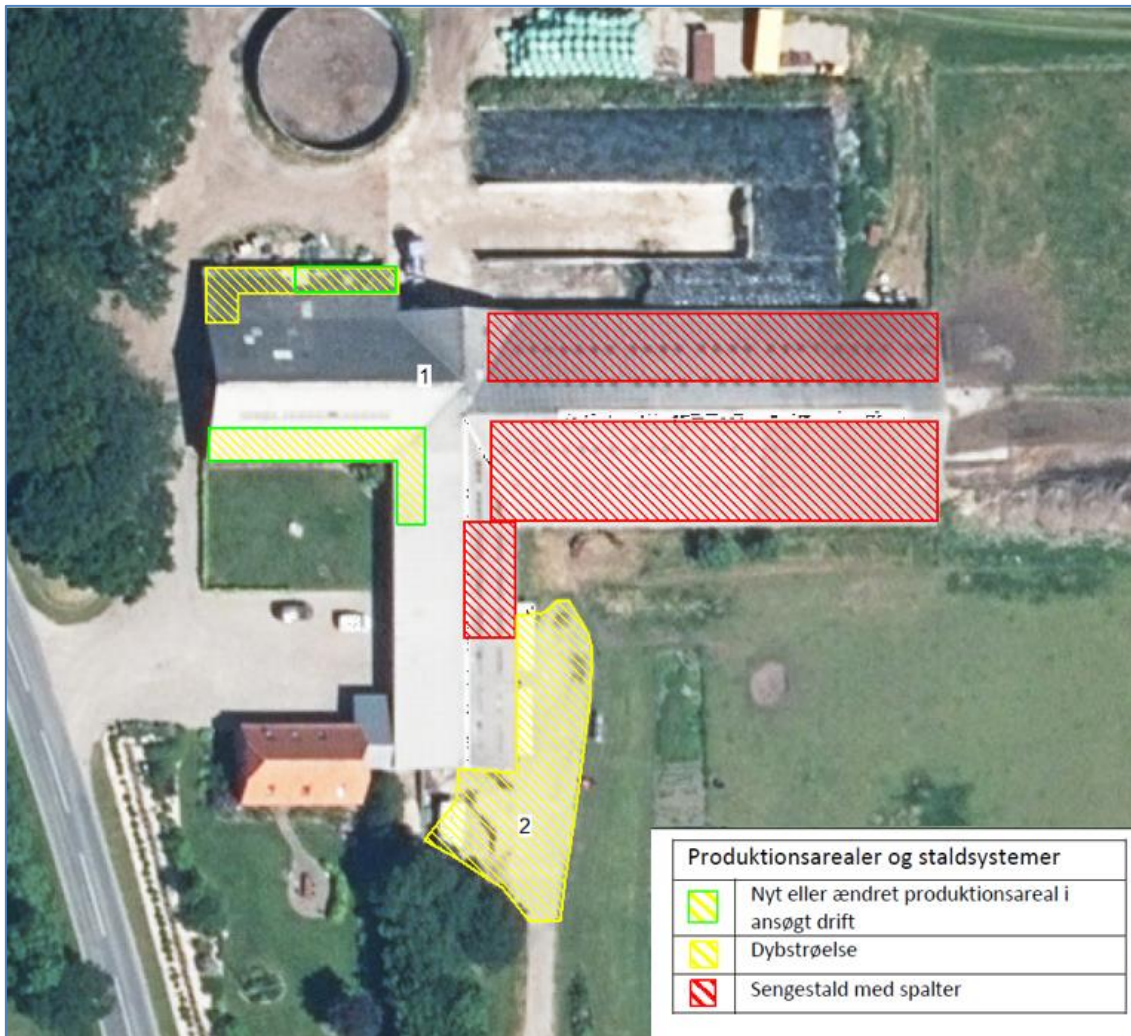
Ansøger har oplyst følgende om husdyrbrugets anlæg:

1. Stald: Eksisterende stald. Eksisterende løsdriftsstald med sengebåse og spalter samt et opsamlingsareal foran malkecenteret. I ansøgt drift søges om nyt dybstrøelsesarealer på 112

m² til flexgruppen alle kvæg, heste, geder og får i den vestlige del af stalden (jf. kort 2 og 3).

2. Kalveområde: Eksisterende Kalveområde med et produktionsareal på 382 m² til opstilling af kalvehytter.
3. Heste – dybstrøelsesområde: Der er et dybstrøelsesareal til heste. I ansøgt drift søges om et nyt dybstrøelsesareal på 37 m² til flexgruppen alle kvæg, heste, geder og får.
- Gyllebeholder 1: På husdyrbruget er en eksisterende gyllebeholder på 997 m³ fra 1992, jf. kort 2. På beholderen anvendes naturligt flydelag.
- Gyllebeholder 2: Ny gyllebeholder på 3.000 m³, jf. kort 2. Ansøger ønsker at etablere denne beholder på sin ejendom for at undgå at skulle blive ved med at leje en gyllebeholder et par km væk. Ved at etablere gyllebeholderen ved ejendommen er afstanden til udbringningsarealerne mindre, da de tilhørende marker ligger med en god arrondering omkring ejendommen. Yderligere minimeres antal af transporter på offentlig vej også, da gyllebeholderen ligger ved ejendommens marker. Gyllebeholderen placeres bag ved eksisterende beplantning i form af læhegn for at virke mindst skæmmende i landskabet. Der anvendes naturligt flydelag. Jf. kort 2.
- Mødding: Ny møddingsplads på 229 m². I den smalle plansilo, tættest på stalden, etableres en møddingsplads. Møddingspladsen skal anvendes til dybstrøelse fra de nye dybstrøelsesområder i stalden samt fra kalvehytterne. Jf. kort 2.
- Plansiloer: Eksisterende plansiloer, og der sker ingen ændringer.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

Foder

Grovfoder opbevares i plansiloer nord for staldanlægget, jf. kort 2.

Kraftfoder opbevares i en kraftfodersilo på loftet over malkegraven. Halm og råvarer opbevares i den vestlige del af stalden mellem produktionsarealerne, jf. kort 3.

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. På husdyrbrug opbevares ensilage i plansiloer og i markstakke. I forbindelse med opbevaring af ensilage på markarealer, fastsætter husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om, at næringsstoffer fra ensilagerester og lignende skal kunne optages af de efterfølgende afgrøder.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 1	Flydende				249
GB 2	Flydende				753
Mødding	Fast				229
Nudrift					
GB 1	Flydende				249
8 års drift					
GB 1	Flydende				249
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Mødding	Kvæg, heste, får og geder				200
Nudrift - Ingen data					
8 års drift - Ingen data					

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Evt. oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceforbrug i nudrift, såvel som ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	90.000 kWh	90.000 kWh
Vand	4.500 m ³	4.500 m ³

Tabel 5: Energi- og vandforbrug

Husdyrbruget forsynes med vand fra lokalt vandværk.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand, markvanding og rengøring af stalde og redskaber.

På ejendommen findes en vandforsyningsboring til markvanding med DGU. Nr. 140.1059. Der anvendes vand fra det lokale vandværk.

Der er på ejendommen fokus på brug af vandbesparende teknikker. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkeanlæg, mælkekøling og belysning. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskiner i forbindelse med blanding af foder samt til markarbejde.

Af energibesparende teknikker kan nævnes naturlig ventilation i stalden, LED lys, frekvensstyret vakuum-pumpe og jordvarme til opvarmning af vand i stalden.

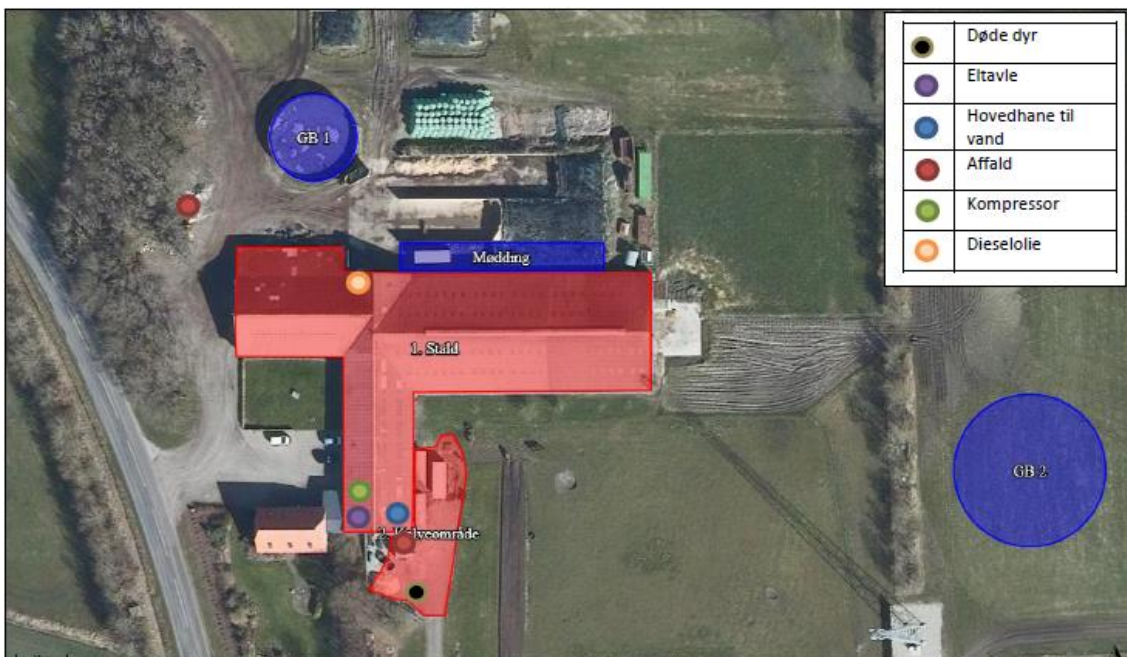
Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i stalden (jf. kort 4) i en overjordiske tank på 2.500 liter fra 2018. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tanken. Service på maskiner foretages af den lokale traktormekaniker, som tager spildolie med retur. Desuden er der en 1.800 l plasttank fra 2008, som også anvendes til bildiesel.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen³ om indretning, etablering og drift af heraf.

³ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Kort 4: Oversigtskort

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier i form af rengøringsmidler. Rengøringsmidlerne opbevares ved malkecenteret. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres, så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg hver tredje uge. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab ved malkecenteret. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste forbrug af ressourcer, ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til det ansøgte. Det vurderes ligeledes, at det anførte forbrug ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.

- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bil-dæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Husdyrbruget vurderes ikke at frembringe affald ud over ovenstående affaldsfraktioner.

Ansøger har oplyst følgende:

"I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer ved kalveområdet (jf. kort 4). Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i en affaldscontainer ved træerne, vest for stalden (jf. kort 4). Containeren tømmes af HCS efter behov.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.): Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicrum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket på det befæstede areal ved kalveområdet (jf. kort 4). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret."

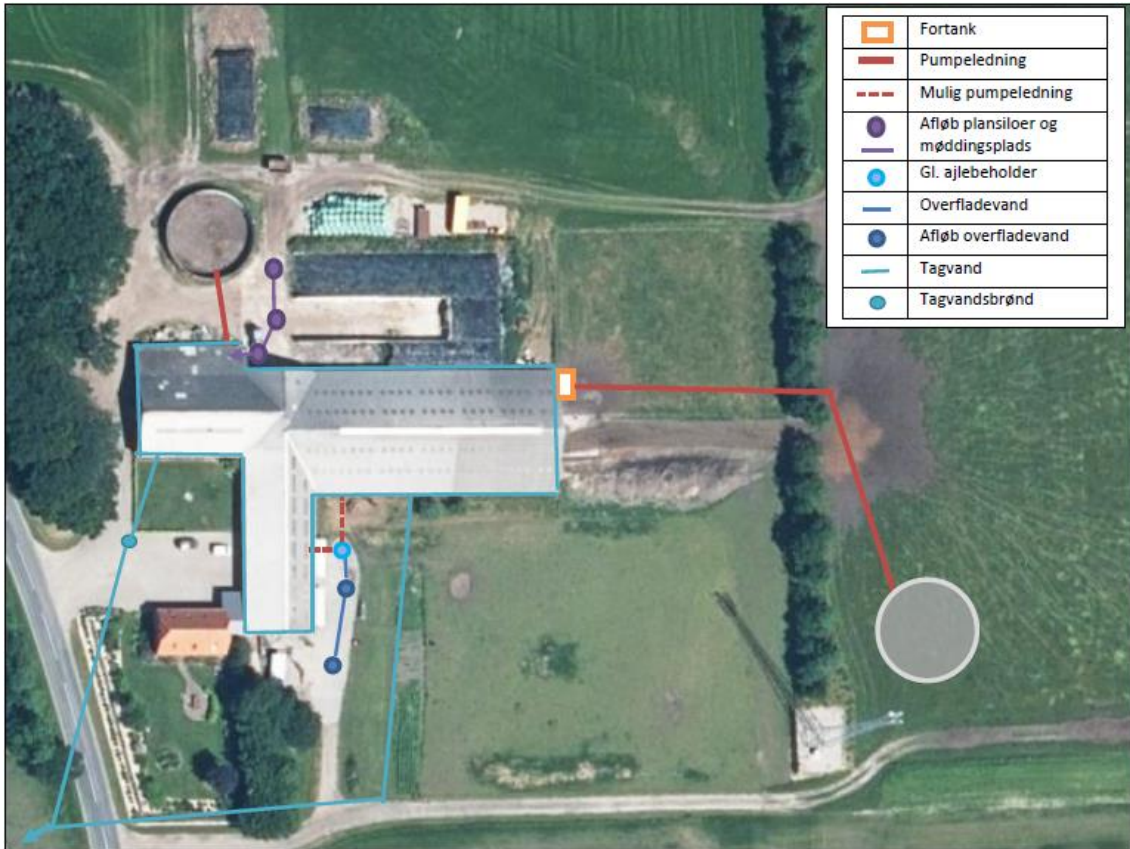
Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger. Afløbsplan fremgår af kort 5.

Kort 5: Afløbsplan

Ansøger oplyser følgende:

Gylle fra stalden skal fremover løbe via pumpeledninger til den nye gyllebeholder, hvormed den eksisterende gyllebeholder kun skal bruges til overfladevand, vaskevand fra stald samt møddings- og ensilagesaft.

Overfladevand fra plansiloer og møddingsaft fra møddingspladsen løber til afløb og videre til den eksisterende gyllebeholder.

Tagrender findes på alle bygninger. Tagvand ledes til tagbrønd og videre til grøft og bæk.

Vand fra befæstede areal ved kalveområdet løber i afløb og videre til en gammel ajlebeholder. Ajlebeholderen tømmes enten med slamsuger eller også pumpes indholdet videre til gyllesystemet vha. en dykpumpe. Ved vask af maskiner, sker dette på det befæstede areal ved kalveområdet.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand/restvand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel. Det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Roagervej 268 	0	FMK	68,9	68,9	136,1	Ja
Gaden 2 	0	NY	130,7	130,7	1622,8	Ja
Roagervej 205 	0	FMK	122,5	122,5	1493,2	Ja
Fremtidig byzone Roager 	0	FMK	217,9	217,9	1405,2	Ja
Snepsgård Statens Specialarbejderskole 	0	FMK	217,9	217,9	3767,2	Ja

Tabel 6: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Roagervej 268. Nærmeste samlede bebyggelse er Høm, mens nærmeste byzone (fremtidig) er Roager. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse.

På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I det indsendte ansøgningsmateriale er gødningshåndteringen beskrevet.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Transport

Til ejendommen er der tre indkørsler. Det er primært den nordligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den midterste indkørsel er indkørsel til stuehuset, men anvendes også af mælkebil. Den sydligste indkørsel benyttes af DAKA samt ved afhentning af affald. Derudover vil denne indkørsel også bruges i forbindelse med transporter til og fra den nye gyllebeholder.

Kort 6: Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, Ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	18	18	
Afhentning af mælk	365	365	
Brændstof	4	4	
Husdyrgødning	115	35	Reduceres betydeligt pga. den nye gyllebeholder ved ejendommen
Husdyr til/fra ejendommen	10 26	10 26	10 stk. transporter; kvier til Mandø Hver 14. dag afhentning af tyrekalve
Hjemtransport af halm	20	20	
Grovfoder - Off. vej	50	50	
Døde dyr	3	3	
Affald	6	6	
Samlet antal transporter	617	537	

Tabel 8: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Antallet af transporter med husdyrgødning falder betydeligt i ansøgt drift, da der etableres en ny gyllebeholder ved ejendommen, som fremadrettet anvendes. Førhen (i nudrift) har ansøger lejet en gyllebeholder i Roager (ca. 2 km væk fra ejendommen), hvorfor antallet af transporter med husdyrgødning har været markant større.

Mælketransporterne foregår hver dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og ensilering kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året. Mælk afhentes på alle tidspunkter på døgnet og sker efter mejeriets køreplan.

Da antallet af transporter falder betydeligt, vurderes det ikke, at der er behov for at stille særskilte vilkår til transport til og fra ejendommen.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støj og rystelser

Støj

De væsentligste støjkilder på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

Ansøger oplyser følgende omkring støj:

Støjkilde	Nudrift		Ansøgt drift	
	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år
Korntørring	0	0	0	0
Gyllepumpning (påfyldning af gyllevogn)	8 min pr. time Kl. 7.00-22.00	Feb. - maj Aug. - okt.	8 min pr. time Kl. 7.00-22.00	Feb. - maj Aug. - okt.
Malkeanlæg	Kl. 5.00 – 7.00 Kl. 16.00 – 18.00	Hver dag	Kl. 5.00 – 7.00 Kl. 16.00 – 18.00	Hver dag
Blanding af foder	Kl. 8.00 – 10.00	Hver dag	Kl. 8.00 – 10.00	Hver dag
Indblæsning af kraftfoder	20 min.	Hver 2. måned	20 min.	Hver 2. måned
Kompressor ved køletank	3 timer	Hver dag	3 timer	Hver dag

Tabel 7: Tidsrum for støj

Staldene er forsynet med naturlig ventilation. Kompressoren til malkeanlægget er placeret indendørs. De fast placerede støjkilder vurderes derfor ikke at give anledning til væsentlige gener for de omboende.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Det er imidlertid Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse, at der kan foreligge konkrete forhold eller omstændigheder, der medfører, at kommunen ikke umiddelbart kan lægge til grund, at fastsættelsen af støjvilkår i overensstemmelse med støjvejledningen vil være tilstrækkeligt til at sikre, at et husdyrbrug med de fastsatte vilkår kan indrettes og drives på en sådan måde, at kravene i husdyrbrugloven opfyldes. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvor kommunen tidligere har modtaget klager fra de omkringboende over støj fra husdyrbruget, hvor der på husdyrbruget er særligt støjende aktiviteter, eller hvor afstanden til nærmeste naboer ikke i sig selv tilsiger, at støjgrænserne kan forventes at ville kunne overholdes. I sådanne tilfælde må kommunen afdække den konkrete støjpåvirkning fra husdyr-

brugets drift, og herefter foretage en konkret vurdering af, om de fastsatte generelle støjvilkår kan forventes overholdt, og om vilkårene i øvrigt er tilstrækkelige til at sikre overholdelsen af reglerne i husdyrbrugloven.

Esbjerg Kommune har foretaget en vurdering af, om det er sandsynligt at støjvilkårene vil kunne overholdes med den planlagte drift. Da foderblanding ligger indenfor det der defineres som dagperioden (kl. 7-18) og foregår ved plansiloerne, vurderes det muligt at overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser i forbindelse med foderblanding.

På baggrund af varighed, tidsrum og placering af øvrige støjkilder vurderes det samlet set, at det vil være muligt at overholde støjvilkårene.

I forbindelse med ensilering er det oplyst, at det er yderst sjældent, at de vil ske efter kl. 18. Det er oplyst, at det forventes at ensileringen strækker sig over mak. 4 dage om året.

Esbjerg Kommune vurderer, at der i perioder med ensilering kan være risiko for, at støjgrænser ikke vil kunne overholdes, såfremt det strækker sig til aften og nattetimer. Orienterende beregninger viser et niveau på 49 dB(A) ved nærmeste nabo Roagervej 268.

Ifølge Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder (vejledning nr. 5/1984), kan den tidsmæssige definition af dag, aften og nat afviges ved toholdsdrift, således at grænsen mellem nat og dag fastsættes til kl. 6 eller grænsen mellem aften og nat til kl. 23. Der kan ikke anvendes en kombination af disse, da det er afgørende, at omboende kan få 8 timers sammenhængene søvn. På virksomheder, hvor arbejdet er stærkt sæsonbetonet, kan det ifølge vejledningen overvejes, hvorvidt det i sådanne situationer vil være rimeligt at afvige de vejledende støjgrænser.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ved ensilering er tale om stærkt sæsonbetonet arbejde, der samtidig vurderes at have karakter af toholdsdrift. For at sikre en optimal ensileringsproces, skal arbejdet foregå i tørvejr. Når ensileringen er i gang, skal den afsluttes og stakken overdækkes indenfor en kort tid for at sikre, at der ikke sker en fejforøgelse, der forringer foderkvaliteten. Der er således brug for en vis fleksibilitet, for at sikre en hensigtsmæssig drift af husdyrbruget i sæsonen for ensilering.

Esbjerg Kommune vurderer på den baggrund, at de vejledende støjgrænser kan fraviges i en kortere periode, og at den tidsmæssige definition af grænsen mellem aften og nat i denne kortere periode kan ændres. På den baggrund gives der mulighed for, at ensilering kan foregå op til 4 dage årligt indtil kl. 23. Indenfor de 4 dage kan grænseværdien i aftenperioden, lørdage kl. 14-18 og søn- og helligdage kl. 7-18 forhøjes med 5 dB(A). Beboerne på Roagervej 268 skal have besked senest dagen før der ensileres, såfremt der er behov for at anvende dispensationen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser

der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporten kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Rystelser fra ejendommen eller transporten i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give væsentlige gener for omgivelserne.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Kraftfoder opbevares i en kraftfodersilo på loftet af malkegraven. I forbindelse med indblæsning af kraftfoderet, kan der være lidt støvudvikling. Kraftfoder leveres hver 2. måned og indblæsningen varer ca. 20 min. Indblæsningsstedet findes på østsiden af den sydlige længe i stald 1, og er derfor ikke i umiddelbar nærhed af naboer. Det forventes derfor ikke at omgivelserne vil opleve støvgener i forbindelse med indblæsningen.

Ved strøning med halm vil der være risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningen.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning af dybstrøelse. Endvidere bruges godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via privat ordning gennem Ewers.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Staldene er forsynet med ovenlysplader. Der er lys via åbninger i siden på kostalden (den østlige staldlænge). På vest og østsiden af ejendommen er der høj læbeplantage, som skærmer udsynet til staldene. I kostalden er der svag natbelysning.

Der er ingen lysmaster eller projektorer i forbindelse med staldanlægget. I gårdspladsen er der orienteringslys.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøgers redegørelse om mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: Brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Ansøger oplyser følgende om minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

På ejendommen er der kun kemikalier i form af rengøringsmidler til mælkecenteret.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Ansøger oplyser følgende om minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf. 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf. 112.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er meget fladt. Der er ingen grøft eller åbne vandløb i nærhed til begge gyllebeholdere.

Forslag til egenkontrol

- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Maskinstation står for sprøjtningen, og her føres der journal over forbruget af sprøjtemidler.

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne er beliggende i en afstand af over 1 km fra åbne vandløb. Der ligger dog en sø ca. 278 m fra den nye gyllebeholder, men søen ligger højere i terrænet end gyllebeholderen.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne er beliggende mere end 100 m fra vandløb eller sø og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip, og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse og placering

Gyllebeholder (GB2) på 3.000 m³ uden teltoverdækning. Diameter ca. 31 m. Elementhøjde 4 m over terræn. Ved nedgravning til f.eks. 1,5 m under terræn vil højden over terræn være 2,5 m. Gyllebeholderen placeres ca. 60 m øst for staldanlægget med adgang fra eksisterende vej.

Ansøger ønsker at etablere gyllebeholderen på sin ejendom, for at undgå at skulle blive ved med at leje en gyllebeholder et par km væk. Ved at etablere gyllebeholderen ved ejendommen, er afstanden til udbringningsarealerne mindre, da de tilhørende marker ligger med en god arrondering omkring ejendommen.

Gyllebeholderen ønskes placeret ca. 60 m øst for staldanlægget af hensyn til naboer. Ved placering i tilknytning til eksisterende gyllebeholder på ejendommen, vil antallet af transporter nær nabobeboelse øges. Da nærmeste nabo ligger mindre end 100 m fra eksisterende gyllebeholder og mindre end 25 meter fra driftsindkørslen, vil endnu en gyllebeholder beliggende nær den eksisterende gyllebeholder give forøget nabogener.

Ved placering af gyllebeholder på ansøgers mark vil afstanden til udbringningsarealerne være mindre, transporter på offentlig vej minimeres, ressourceforbruget vil falde og afstanden til nabo vil derudover være betydelig større – og derved færre nabogener.

Der findes en eksisterende tilkørselsvej, som kan benyttes ved adgang til gyllebeholderen. Yderligere er beholderen afskærmet af et læhegn mod vest, og den vil derfor kun være synlig få steder fra Roagervej. Ved placering i tilknytning til eksisterende beholder vil den være mere synlig fra Roagervej.

Kortet herunder viser placering af det ansøgte og de øvrige bygninger.

Kort 7. Placering af ny gyllebeholder øst for eksisterende bygninger.

Erhvervsmæssig nødvendighed:

Ansøger oplyser, at den nye gyllebeholder er erhvervsmæssig nødvendig for den fremtidige drift på ejendommen. Beholderen etableres på ansøgers ejendom, for at undgå at skulle blive ved med at leje en gyllebeholder et par km væk.

Esbjerg Kommune vurderer, at der er et reelt behov for at etablere det nye gødningsopbevaringsanlæg, da der på ejendommen ikke er eksisterende anlæg, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Der produceres årligt ca. 3.636 m³ flydende husdyrgødning på ejendommen. Den lille gyllebeholder vil fremover kun blive anvendt til opbevaring af overfladevand, vaskevand fra stalde og møddings- og ensilagesaft.

Der er med den nye gyllebeholder i alt ca. 3.000 m³ + 785 m³ (kanaler) = 3.785 m³ gyllekapacitet på ejendommen svarende til ca. 12,5 måneders opbevaringskapacitet.

Produktionsarealet på Roagervej 183 udvides ved det ansøgte projekt til 1.532 m² i kvæg. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal mellem og omkring bygningerne på ejendommen i alt ca. 0,9 ha.

Udover Roagervej 183 driver og ejer ansøger ikke øvrige ejendomme med husdyrproduktion. Gyllebeholderen udgør ikke et fællesanlæg for flere ejendomme.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved den nye gyllebeholder, der arkitektonisk opføres som andre gødningsopbevaringsanlæg.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det nye opbevaringsanlæg er erhvervsmæssige nødvendige for den pågældende ejendom.

Da gyllebeholderen opføres uden tilknytning til eksisterende bygninger, har Esbjerg Kommune i det følgende foretaget en analyse af, hvorvidt det ansøgte projekt tilføjersætter de landskabelige værdier.

Landskabelige hensyn og vurdering:

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsvurdering. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 1. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Konklusion

Landskabet omkring gårdanlægget er påvirket af tekniske anlæg allerede i dag og vurderes ikke at være sårbart over for etablering af gyllebeholderen.

Der er med de nuværende bevoksnings- og bebyggelsesforhold i området kun indkig til gyllebeholderen fra få steder i landskabet. Dette er fra Lundsmarkvej og Roagervej syd for gyllebeholderen, Vesterlundvej mod nord og Gl. Grænsevej mod øst.

Det vurderes, at gyllebeholderen, til trods for dets manglende tilknytning til eksisterende driftsbygninger, vil påvirke landskabet i mindre grad, såfremt der etableres beplantning omkring beholderen.

Der stilles vilkår om etablering af afskærmende beplantning som skitseret på kort 8.

Kort 8. Beplantningsplan omkring gyllebeholder

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke omkringliggende naturområder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldefsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1595,4	472,7	2068,1
Nudrift	1460,2	99,6	1559,8
8 års-drift	1460,2	99,6	1559,8

Tabel 10: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 1.560 kg NH₃-N/år til 2.068 NH₃-N/år

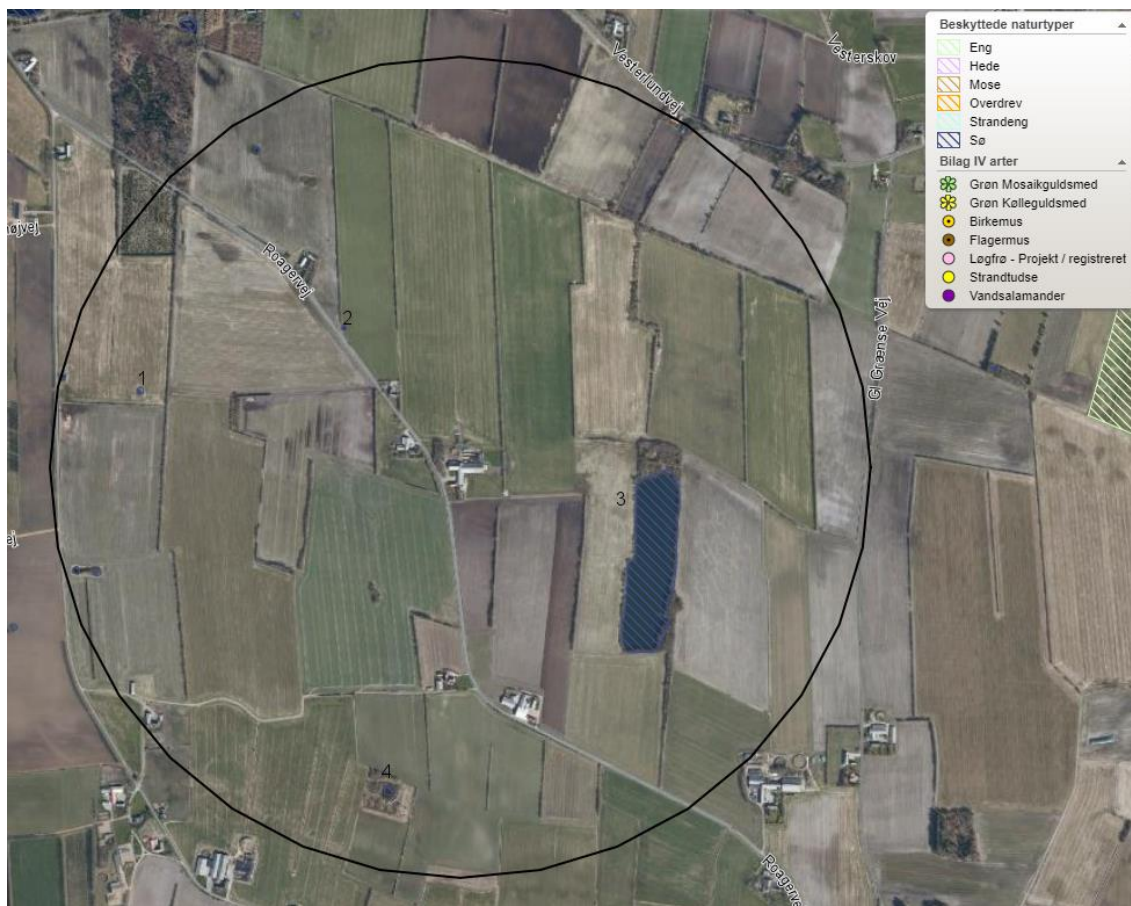
Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 9: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 11 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Sø (vandhul)	0,0	0,1	Ej kategori	Ej relevant	Intet jf. husdyrloven
2	Sø (vandhul)	0,0	0,1	Ej kategori	Ej relevant	Intet jf. husdyrloven
3	Sø	0,2	0,5	Ej kategori	Ej relevant	Intet jf. husdyrloven
4	Sø (vandhul)	0,0	0,0	Ej kategori	Ej relevant	Intet jf. husdyrloven
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen kendte i området. Bemærk dog at lokalområdet er kerneområdet for løgrø. Se nærmere herunder.		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr. 78 - Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde		0,0	0,0			

Tabel 11. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

I lokalområdet findes der løgfrø. Der er dog ingen af søerne omkring anlægget, der modtager ammoniakbelastning i en størrelsesorden, der vil kunne føre til tilstandsændring af søerne.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt, og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

---

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 2.068 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end det beregnede BAT-krav på 2.068 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik. Esbjerg Kommune har gennemgået beregninger og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Der anvendes dybstrøelse i de nye staldafsnit

De ansøgte staldsystemer fastholdes med vilkår.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1 Landskabsvurdering

Landskab og erhvervmæssig nødvendighed

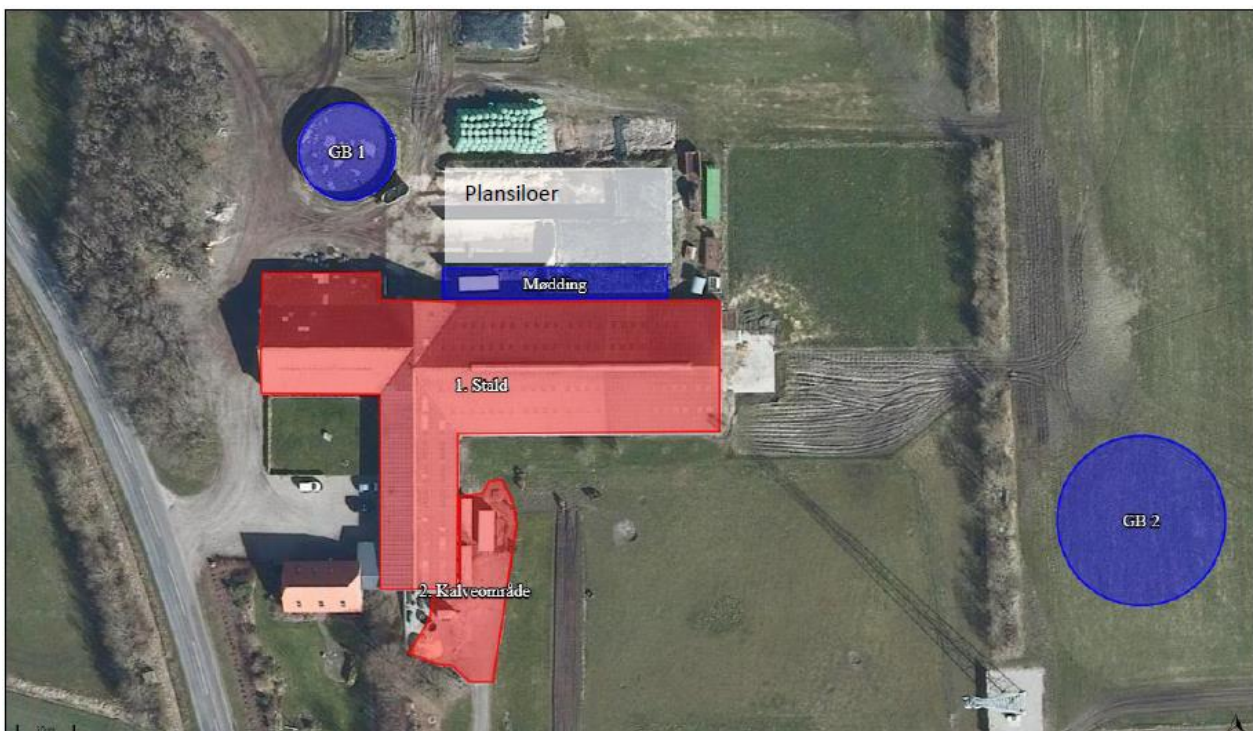
I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage hensynet til de landskabelige værdier. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Gyllebeholder (GB2) på 3.000 m³ uden teltoverdækning. Diameter ca. 31 m. Elementhøjde 4 m over terræn. Ved nedgravning til f.eks. 1,5 m under terræn vil højden over terræn være 2,5 m. Gyllebeholderen placeres ca. 60 m øst for staldanlægget med adgang fra eksisterende vej.

Ansøger ønsker at etablere gyllebeholderen på sin ejendom for at undgå at skulle blive ved med at leje en gyllebeholder et par km væk. Ved at etablere gyllebeholderen ved ejendommen er afstanden til udbringningsarealerne mindre, da de tilhørende marker ligger med en god arrondering omkring ejendommen. Yderligere minimeres antal af transportere på offentlig vej også, da gyllebeholderen ligger ved ejendommens marker. Gyllebeholderen placeres bag ved eksisterende beplantning i form af læhegn for at virke mindst skæmmende i landskabet. Der anvendes naturligt flydelag.

Kortet herunder viser placering af det ansøgte og de øvrige bygninger.

Kort A. Placering af ny gyllebeholder øst for eksisterende bygninger.

Placering og erhvervmæssig nødvendighed:

Ansøger oplyser, at den nye gyllebeholder er erhvervmæssig nødvendig for den fremtidige drift på ejendommen. Beholderen etableres på ansøgers ejendom, for at undgå at skulle blive ved med at leje en gyllebeholder et par km væk.

Esbjerg Kommune vurderer, at der er et reelt behov for at etablere det nye gødningsoptageringsanlæg, da der på ejendommen ikke er eksisterende anlæg, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

Der produceres årligt ca. 3.636 m³ flydende husdyrgødning på ejendommen. Der er med den nye gyllebeholder i alt ca. 3.000 m³ + 785 m³ (kanaler) = 3.785 m³ kapacitet på ejendommen svarende til 12,5 måneders opbevaringskapacitet.

Produktionsarealet på Roagervej 183 udvides ved det ansøgte projekt til 1.532 m² i kvæg. Strukturudviklingen i landbruget går mod større husdyrbrug, men et husdyrbrug af denne størrelse i kvæg vurderes ikke at være usædvanlig stort efter danske forhold.

Efter udvidelsen udgør det samlede bygningsareal mellem og omkring bygningerne på ejendommen i alt ca. 0,9 ha.

Udover Roagervej 183 driver og ejer ansøger ikke øvrige ejendomme med husdyrproduktion. Gyllebeholderen udgør ikke et fællesanlæg for flere ejendomme.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri.

Esbjerg Kommune finder, at der ikke er noget usædvanligt ved den nye gyllebeholder, der arkitektonisk opføres som andre gødningsoptageringsanlæg.

Esbjerg Kommune vurderer at det nye opbevaringsanlæg er erhvervsmæssige nødvendige for den pågældende ejendom.

Da gyllebeholderen opføres uden tilknytning til eksisterende bygninger, har Esbjerg Kommune i det følgende foretaget en analyse af, hvorvidt det ansøgte projekt tilpasses de landskabelige værdier.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "37-030-010 Landområde nord for Roager" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssig karakter uden behov for større udbygning.

Bindinger

De væsentligste landskabsbindinger i kommuneplanen 2022-2034 er:

- KP 18-30 Landskabskarakterområder (561.17 Høm)
- KP 18-30 Kulturmiljø (Roager og Roager Kirkeby)

Landskabskarakterområde

Husdyrbruget er beliggende inden for landskabskarakterområde nr. 561.17 Høm. Indenfor landskabskarakterområderne skal landskabets karakter understøttes og udvikles. Særlige natur- og kulturhistoriske værdier skal søges bevaret.

Da karakterområdet består af mange forskellige landskabselementer, er landskabet overordnet set ikke sårbart overfor tekniske anlæg, bebyggelse, beplantning o. lign.

Værdifuldt kulturmiljø

I værdifulde kulturmiljøer skal de bærende bevaringsværdier og helheder sikres.

Et værdifuldt kulturmiljø er et geografisk afgrænset område, der ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. Et værdifuldt kulturmiljø rummer en bærende kulturhistorisk fortælling som udgøres af en bebygget struktur. Et værdifuldt kulturmiljø kan ligge i by, forstad, stationsby, landsby eller være bygningsmæssige sammenhænge med tilknytning til kulturhistoriske spor i det åbne land.

Husdyrbruget på Roagervej 183 er beliggende indenfor kulturmiljøområde nr. 17.2 "Roager og Roager Kirkeby".

Heraf fremgår om de bærende bevaringsværdier, at hovedtrækket er bebyggelsens placering i landskabet på bakkeø mod ådal primært langs ét vejforløb – Roagervej – med ind- og udbygning imellem bebyggelsen. Et andet dominerende træk er kirkens synlighed fra syd.

Kulturmiljøets bærende fortælling er det værdifulde kulturmiljø med kirken og kirkeomgivelser som det bærende element.

Mellemrummene i byrummet er sårbart for udbygning/fortætning. Landskabet er "stort" og derfor ikke så sårbart.

Topografi

Karakterområdet er beliggende på Toftlund bakkeø. Terrænet er overvejende fladt til let bølgende. Karakterområdet består af en blanding mellem intensivt og ekstensivt dyrkede jorde. Mindre skovparceller ses spredt i landskabet og læhegnene fremstår hullede og meget varierende i deres retning og højde. Arealanvendelsen i karakterområdet er landbrug og dyrkningsintensiteten er varierende, dog overvejende intensiv.

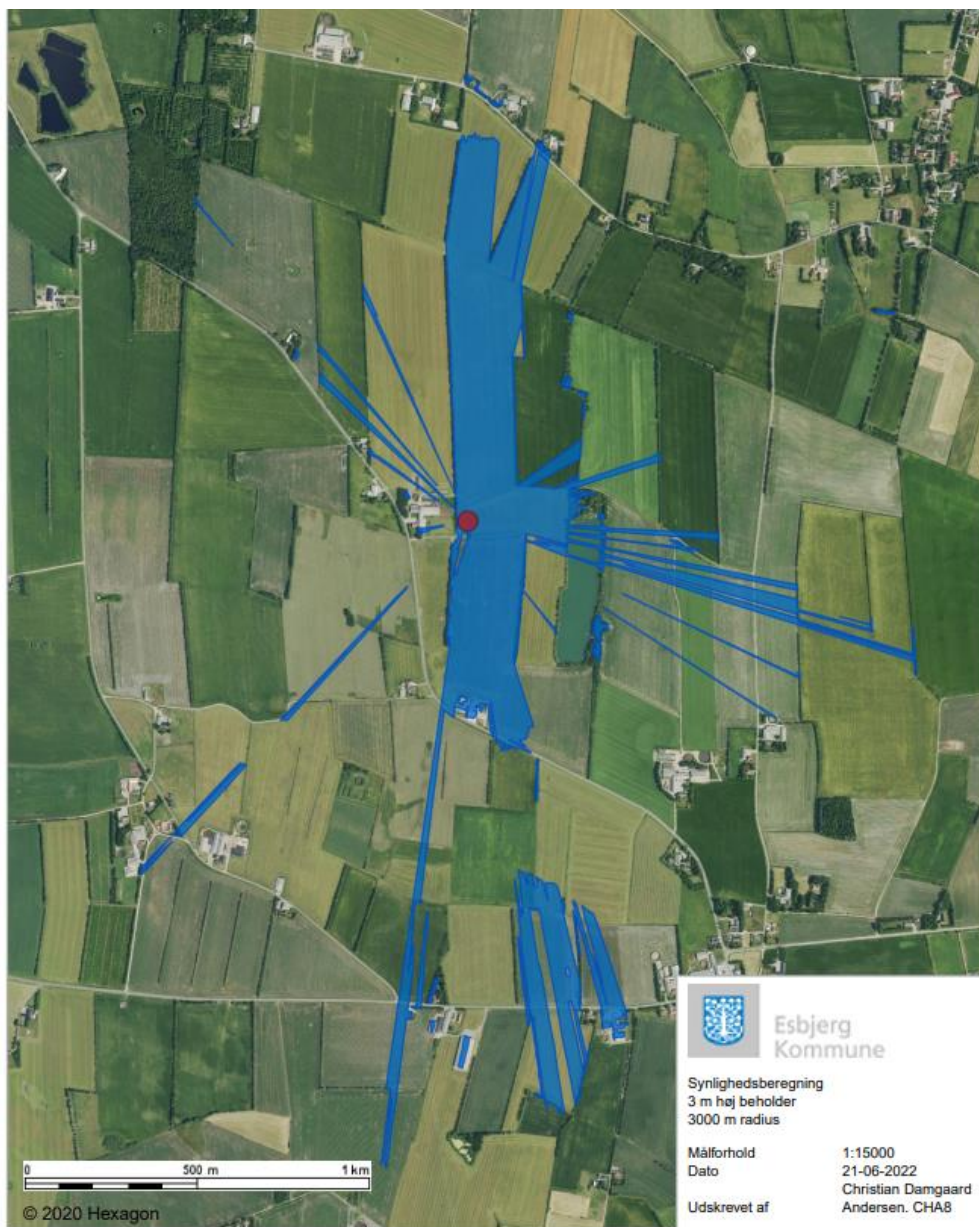
Det ansøgte ønskes etableret i kote 23-24 på Toftlund Bakkeø, der er et morænelandskab fra næstsidste istid. Terrænet falder i vestlig retning og stiger i nordøstlig retning dog uden at der er tale om større hældninger, som har betydning for indkig til ejendommen.

Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget beregninger, der illustrer hvor synlig den ansøgte gyllebeholder er i landskabet inden for en radius af 3 km, se kort B herunder. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde. Det er forudsat, at beholderen har en højde over terræn på 3 m.

Beregningen viser, at det ansøgte byggeri er synlig fra Roagervej, Gl. Grænse Vej mod øst og Vesterlundvej mod nord.

Gårdanlægget er mest synligt ved færdsel ad Roagervej, men da gyllebeholderen placeres øst for eksisterende bygninger og læhegn er beholderen primært synlig ved færdsel ad vejen syd for ejendommen i nordlig retning.

Kort B. Synlighedsberegning. Blåt område angiver hvorfra beholderen (rød prik) er synlig.

Bevoksning

Bevoksningen i området består overvejende af NS orienterede læhegn. Læhegnenes beskaffenhed er varierende som følge af den vindpåvirkning, der er i det vestligste Jylland. Strukturen i beplantningen er desuden sådan, at gårdanlæggene er omkranset af beplantning, der historisk har haft til hensigt at skærme for vestenvinden.

Der er et læhegn umiddelbart vest for den ansøgte placering, som sammen med bygningsmassen på Roagervej 183 sikrer, at der kun i begrænset omfang er indsigt til anlægget fra vest. Øst for den ansøgte placering er der flere enkeltrækkede læhegn mellem markerne og en mindre skov, der ligeledes giver afskærmning af beholderen fra øst.

Når man færdes langs Roagervej, Vesterlundvej og Gl. Grænsevej vil der derfor med de nuværende bevoksnings- og bebyggelsesforhold i området kun få steder være indkig til gyllebeholderen.

Der er ikke etableret beplantning mellem beholderen og Roagervej mod syd. Beholderen er derfor delvis synlig fra Roagervej syd for gyllebeholderen og Lundsmarkvej.

Evt. etablering af levende hegn bør så understøtte den eksisterende struktur (NS-gående læhegn).

Bebyggelse

Bebyggelsen i området består af flere mindre og mellemstore gårdanlæg fortættet langs med bl.a. Roagervej, Lundsmarkvej, Gl. Grænsevej og Vesterlundvej.

Det vurderes, at udvidelsen af gårdanlægget på Roagervej 183 med en gyllebeholder ikke vil ændre ved bebyggelsesstrukturen i området.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Den ansøgte gyllebeholder vil pga. byggeriets placering kun være begrænset synlig i landskabet.

Området er foruden de stedlige veje i forvejen præget af landbrugsbyggeri og tekniske anlæg i form af en højspændingskorridor 150 – 200 m vest for gårdanlægget og en telemast umiddelbart syd for den ansøgte placering af gyllebeholderen. Etableringen af gyllebeholderen sker således i et landskab, der allerede i dag er påvirket af tekniske anlæg.

Kulturforhold

Husdyrbruget på Roagervej 183 er beliggende indenfor kulturmiljøområde nr. 17.2 "Roager og Roager Kirkeby". Etableringen af gyllebeholderen i området nord for Roager vurderes ikke at påvirke de bærende kulturværdier.

Der er ingen natur- eller kulturhistoriske spor i landskabet i umiddelbar nærhed af det ansøgte byggefelt herunder ingen beskyttede fortidsminder, sten- og jorddiger eller fredede områder.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke de stedlige kulturforhold væsentligt.

Sårbarhed

Karakterområdet inde på bakkeøen består af mange forskellige landskabselementer. Landskabet er derfor ikke sårbart overfor tekniske anlæg, bebyggelse, beplantning o. lign.

Der er i forvejen flere tekniske anlæg heriblandt højspændingskorridor 150-200 m vest for gårdanlægget og en telemast umiddelbart syd for den nye gyllebeholder.

Konklusion

Landskabet omkring gårdanlægget er påvirket af tekniske anlæg allerede i dag og vurderes ikke at være sårbart over for etablering af gyllebeholderen.

Der er med de nuværende bevoksnings- og bebyggelsesforhold i området kun indkig til gyllebeholderen fra få steder i landskabet. Dette er fra Lundsmarkvej og Roagervej syd for gyllebeholderen, Vesterlundvej mod nord og Gl. Grænsevej mod øst.

Det vurderes, at gyllebeholderen, til trods for dets manglende tilknytning til eksisterende driftsbygninger, vil påvirke landskabet i mindre grad, såfremt der etableres beplantning omkring beholderen.

Der stilles vilkår om etablering af afskærmende beplantning som skitseret på kort 8.

Kort 8. Beplantningsplan omkring gyllebeholder

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk